

KUN. DR. ROMUALDAS DULSKIS

Vytauto Didžiojo universitetas

## ASMENS IR TAUTOS PAŠAUKIMAS SENAJAME TESTAMENTE ATSIŽVELGIANT Į PAŠAUKIMŲ TEOLOGIJOS PERSPEKTYVĄ

Kaip visų pakrikštytųjų tikslas yra evangelinis šventumas **Kristuje**, taip kiekvienas žmogus, būdamas Dievo kūriny, turi savo pamatinį pašaukimą. Krikščioniškasis pašaukimas remiasi Krikštu, o bendrasis pašaukimas susijęs su pačiu egzistavimo faktu. Pašaukimo pagrindas – tai esminis kvietimas į egzistencinį dialogą su Kūrėju, tačiau čia drauge išvelgiamas ir labai konkretus, kiekvienam savitas pašaukimo kelias.

Žmogus iš tiesų yra *pašauktas* į gyvenimą ir ateidamas į jį atsineša atvaizdą to, kuris jį sukūrė. Pašaukimas – tai Dievo kvietimas įkūnyti save pagal šį atvaizdą. Senajame Testamente randame daugelį pasakojimų, išraiškingai ir net šturpiaitei per teikiančių pašaukimo veiksmą, jo pasirinkimo sunkumą.

Kiekvienas žmogus nuo gimimo turi pašaukimą, jam skirta augti ir skleisti Bažnyčioje ir pasaulyje. Šiandien iškyla svarbus sielovada uždavinys: padėti kiekvienam žmogui suvokti savo pašaukimą ir jį ugdyti, kad ne tik atskiri asmenys, bet ir visa Bažnyčia, visuomenė rastų naujų, gaivių impulsų viltingai pažangai.

**Įvadas.** Rūpinimasis pašaukimais yra natūralus ir esminis Bažnyčios sielovados, jos gyvenimo ir misijos matmuo. Pašaukimas tam tikra prasme apibrėžia ne tik Bažnyčios veiklą, bet ir jos esmę. Jau pats Bažnyčios vardas *Ecclesia* rodo, kad jos prigimtis susijusi su pašaukimu, nes ji iš tikrųjų yra pakviestųjų susirinkimas (plg. *Mt 22,1–14*). Tad pašaukimų sielovada remiasi Bažnyčios pašaukimo prigimtimi, o pašaukimų teologija – Bažnyčios pašaukimu rodyti kelią į krikščioniškojo gyvenimo pilnatvę. Kaip pasakė popiežius Jonas **Paulius** II: „Pakitusios istorinės bei kultūrinės sąlygos verčia suvokti pašaukimų sielovadą kaip vieną iš pirmutinių visos krikščionių bendruomenės tikslų“<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Johannes Paul II, Botschaft an die Teilnehmer des Europäischen Kongresses über die Berufungen, *L'Osservatore Romano*, *Wochenausgabe in deutscher Sprache*, Vatican, 1997, Nr. 20.

Popiežiškoji dvasinių pasaulimų globos draugija 1997 m. gegužę įvykusiame Europos kongrese dėl pasaulimų į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą Europoje savo baigiamajame dokumente *Nauji pasaulimai naujajai Europai* „*In verbo tuo*“ pažymėjo, kad šiandienė Bažnyčios sielovada turėtų būti „pašaukimiška“ (t.y. pažymėtina pasaulimo ženklu), kad kiekviena sielovadinė veikla turėtų aiškiai ir nedviprasmiškai prabilti apie Dievo planą ir dovaną žmogui ir žadintų jo troškimą atsiliepti. „Šiandien tai taip aišku, kad tiesiog galima teigti, jog pasaulimų sielovada yra sielovados pasaulimas; ji, matyt, yra pirmutinis sielovados tikslas ir tartum iššūkis Europos Bažnyčių tikėjimui. Pašaukimas yra svarbiausias šių dienų sielovados dalykas“<sup>2</sup>.

*Darbo tikslas ir objektas.* Straipsnyje siekiama atskleisti kuriamojo Dievo akto pasaulimu pažymėta pobūdį, parodyti žmogaus ir Dievo ryšio natūralumą. Apžvelgiami asmeniniai pasaulimai Senajame Testamente ir svarstomas Izraelio tautos pasaulimo aktualumas nūdienos visuomenei. Pažymima, kad biblinė pasaulimų temos analizė yra labai naudinga ne tik šiandienos pasaulimų teologijai, bet ir sielovadai.

*Metodas ir literatūra.* Straipsnyje remiamasi Europos kongreso dėl pasaulimų į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą Europoje baigiamuoju dokumentu *Nauji pasaulimai naujajai Europai* „*In verbo tuo*“, taip pat popiežiaus Jono **Pauliaus** II mokymu. Naudotasi profesoriaus Jaceko **Salijo**, OP, Johno **H. Wrighto**, SJ, abato Alberto **Ohlmeyerio**, Emanuilo **Svetlovo** (Aleksandro **Menio**) ir Klausio **Gräve** veikalais.

**Absoliučios meilės ir dovanos ženklo slėpinys.** Dievas pašaukia žmogų į gyvenimą. Šis Kūrėjo pašaukimas yra absoliučios meilės ir dovanos ženklo slėpinys. Žmogus įžengia į gyvenimą kaip mylimas, nuolat mintyse turimas ir trokštamas gerosios Valios, mylėjusios jį dar prieš jo atsiradimą, pažinusios jį dar prieš sukūrimą iščiose, pašventinusios dar prieš gimimą: „Mane Viešpats pašaukė dar negimusį, – dar motinos iščiose tebesantį, jis ištare manąjį vardą“ (Iz 49,1; plg. Gal 1,15). Tad žmogaus prasidėjimas yra drauge ir pirmasis pasaulimo momentas. Mes tikime Dievu, kuris *mato* mus ir *kviečia* nuo pat motinos iščių. Kiekvieno žmogaus gyvenimas yra dovanotoji meilė, ir šioje meilėje slypi įstabus Kūrėjo numatytas planas.

Šiame kuriamajame pašaukime ypač išryškėja prigimtinis žmogaus orumas, nes žmogus yra kviečiamas sueiti į bendrystę su Dievu ir gyventi Die-

<sup>2</sup> Popiežiškoji dvasinių pasaulimų globos draugija, *Nauji pasaulimai naujajai Europai* „*In verbo tuo*“, Roma, 1998, Nr. 26, <[http://www.lcn.lt/b\\_dokumentai/kiti\\_dokumentai/nauji\\_pasaukimai.html](http://www.lcn.lt/b_dokumentai/kiti_dokumentai/nauji_pasaukimai.html)>.

vo akivaizdoje su kitais žmonėmis pasaulyje. Nuo pat pradžios žmogus skiriamas gyvenimo pilnatvei, pašaukiamas turėti veidą, kuris atspindėtų dieviškuosius bruožus: „Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą“ (*Pr 1,26*). Tėvas išsirinko mus jame – **Kristuje** – „prieš pasaulio sukūrimą, kad būtume šventi ir nesutepti jo akivaizdoje“ (*Ef 1,4*).

Dievo veiksmas visada yra pirmesnis, ankstesnis, nelaukiantis nei žmogaus iniciatyvos, nei priklausantis nuo jo nuopelnų, nei veikiamas jo gebėjimų ar polinkių. Dievas yra Tėvas, kuris pažįsta, nurodo, pastūmėja, kviečia. Jis vykdo savo kūrybos planą, kurį turėjo širdyje dar prieš sukurdamas pasaulį.

Tėvo pažinimas akina tikintįjį savo gyvenimu atspindėti Jo savybes, nes Jis sukūrė mus pagal savo paveikslą: „Dievas sukūrė žmogų, kad būtų nemarus, padarė jį savo amžinybės paveikslu“ (*Išm 2, 23*). Čia glūdi pamatinis žmogaus pašaukimas – pašaukimas gyventi tokį gyvenimą, kuris suvokiamas kaip dieviškojo gyvenimo atvaizdas.

Todėl pašaukimas yra tai, kas teikia esminę žmogaus gyvenimo situacijos, prasmės bei tikslo išvalgą. Ši pašaukimo perspektyva rodo, kad klaidinga žmogaus būtį traktuoti kaip:

- savaime suprantamą,
- būtiną,
- atsitiktinę.

Kadangi nuo pat pasaulio pradžios žmoniją gaubia Dievo meilė, todėl nė vienas žmogus negali jaustis nereikalingas. Vis dėlto šiandien galime sutikti nemažai žmonių, kurie jaučiasi esą nemylimi. Pirmiausia tai vaikai, kurių gimimo netroško jų tėvai, o gimusių jų nemylėjo. Ši skaudi tikrovė, be abejo, negali nežeisti jaunų asmenybių. Todėl būtina skelbti, jog gimdytojų meilė, nors ir kokia nepamainoma būtų, nėra nei vienintelė, nei objektyviai didžiausia. Vaikas gali gimti nemylimas ir nenorėtas žmonių, tačiau jis negali būti nenorėtas Dievo. Taigi kiekvienas žmogus gimsta todėl, kad jo trokšta Kūrėjas. *Dievas nori*, kad žmonių nenorimas vaikas gyventų, augtų ir skleistųsi kaip visavertiška asmenybė, kad būtų laimingas ir pasiektų amžinąjį gyvenimą.

Pati žmogaus būtis turėtų pripildyti jį nuostabos ir beribio dėkingumo Tam, kuris iš nebūties pašaukė jį gyventi. Gyvenimo, kaip dovanos, suvoktis natūraliai kreipia didžiojo atsakymo į pamatinį prasmės klausimą linkme: gyvenimas yra kūrybingos Dievo meilės tobulas kūrinys ir pats savaime yra kvietimas atsiverti Kūrėjui, gyventi Dievo karalystės dvasia ir jos labui.

**Asmeniniai pašaukimai Senojoje Sandoroje.** Pašaukimų teologija remiasi turtinga dvasine biblinės teologijos tradicija. Senojo Testamento pašaukimų aprašymuose galima išvelgti tokią pasakojimo seką:

– *Aprašomos pašaukimo aplinkybės.* Čia matome, kad Dievui nėra netinkamo meto ar blogų visuomeninio gyvenimo sąlygų, kurios sukliudytų Jam užmegzti ryšį su žmogumi.

– *Pašaukimas visuomet kyla iš Dievo iniciatyvos.* Viešpats prabyla į žmogų: „man atėjo Viešpaties žodis“ (*Jer 1,4*), neretai apsireiškia matomu būdu: „atsivėrė dangus ir aš mačiau regėjimus iš Dievo“ (*Ez 1,1*). Kartais pažymima, kad pašaukimas jau seniai glūdėjo Viešpaties mintyje: „Dar prieš sukurdamas iščiose, tave aš pažinau, dar prieš tau gimstant, tave aš pašventinau, – pranašu tautoms tave aš paskyriau“ (*Jer 1,5*).

– *Padrašinimas.* Sutrikusį žmogų Dievas drąsina, žada savo pagalbą: „O tu, marusis, jų nebijok, nebijok nei jų žodžių, nors tave suptų dilgėlės ir erškėčiai ir sėdėtum ant skorpionų. Dėl jų žodžių neturėk baimės, dėl jų veidų nenustok drąsos, nes jie maištingi namai“ (*Ez 2,6*).

– *Užduoties pavedimas.* Dievas pašauktajam paveda ką nors atlikti ar kalbėti Jo vardu.

– *Pakartotinis pašaukimo patvirtinimas.* Dievas nurodo ženklą, sisijusį su pašaukimo ir užduoties patvirtinimu, kaip apsireiškimo autentiškumo laidą. Dar kartą pabrėžia pašaukimą ir užtikrina savo pagalbą: „Aš būsiu su tavimi! Ir tai bus tau ženklas, kad aš tave siunčiau. Kai būsi išvedęs tautą iš Egipto, jūs pagarbinsite Dievą prie šio kalno“ (*Iš 3,12*).

Senajame Testamente randame raiškių pasakojimų apie pašaukimus, kai Dievas nelaukta prabyla į įvairius asmenis ir kviečia juos atsiverti naujoms perspektyvoms, įsipareigoti atlikti naujus uždavinius. Bibliniai pavyzdžiai atskleidžia ne tik Viešpaties Dvasios veikimą išganymo istorijoje, bet aktualiai prabyla ir nūdienos žmogui.

***Abraomo*** pašaukimas, aprašomas pirmuosiuose Šventojo Rašto puslapiuose, labai vaizdžiai pateikia Dievo iniciatyvą, kuri atveria žmogui naujus horizontus ir keičia jo gyvenimą. „Eik iš savo gimtojo krašto, iš savo tėvo namų, į kraštą, kurį tau parodysiu. Padarysiu iš tavęs didelę tautą ir tave palaiminsiu“ (*Pr 12,1–2*). Naujas pašaukimo kelias pareikalauja iš ***Abraomo*** visiško atsidavimo vedančiam Dievo balsui ir besąlyginės aukos dvasios (plg. *Pr 22,1–18*). Jo ryžtas paaukoti Izaoką atskleidžia vidinę ***Abraomo*** laisvę, įgalinančią jį tvirtai žengti savo pašaukimo keliu. Dievas „bandė protėvi, idant jo amžininkai ir palikuonys iki pat šių laikų pasimokytų iš jo tokios meilės [Dievui] ir tokio klusnumo Viešpaties paliepiams. <...> Vidinė ug-

nis liepsnojo jo širdyje ir naikino visokias abejones bei stiprino ryžtą su Dievo meile visa nugalėti<sup>3</sup>.

**Jokūbas**, pradėjęs savo kelią apgavyste (plg. *Pr 27,1–44*), vėliau ima vis aiškiau suvokti Dievo valią ir tobuliau jos laikytis. Su nepaprasta kantrybe jis pakelia varginančią ilgalaikę tarnystę: „Dieną mane pribaugdavo kaitra, o naktį šaltis, negalėdavau sudėti akių. <...> Dievas matė mano sunkią būklę ir mano rankų triūsą“ (*Pr 31,40–42*). **Jokūbas** siekia atitaisyti padarytas klaidas (plg. *Pr 32,4–33,11*) ir visą gyvenimą palaiko nuoširdų ryšį su Viešpačiu, kuris, patvirtindamas duotus pažadus, suteikia jam naują – Izraelio – vardą (plg. *Pr 35,9–12*).

**Juozapas**, mylimas tėvo sūnus, išgyvena brolių pavydą ir pardavimo į vergiją tragediją (plg. *Pr 37,3–36*). Tačiau, nepaisant patirtos skaudžios neteisybės, nepalūžta ir išlikdamas taurus bei teisus laimi žmonių pasitikėjimą (plg. *Pr 39,1–23*). Tapęs aukštu valstybės pareigūnu, pasižymi išmintimi, teisingumu ir nuoširdžiu rūpinimusi piliečių gerove (plg. *Pr 41,46–57*). Turėdamas galimybę atkeršyti savo skriaudikams, nesumoka piktu už pikta, bet leidžia, kad mirtiną nuoskaudą nugalėtų gailestingumas ir broliška meilė (plg. *Pr 42,1–45,15*).

**Moze** Dievas pašaukia dykumoje prie Horebo kalno, apsireikšdamas jam degančio krūmo liepsnoje (plg. *Iš 3,1–22*). Bendrais bruožais Pradžios knyga pateikia ir ankstyvąjį **Mozės** gyvenimo tarpsnį, kai Viešpats įvairiais būdais rengė jį esminiam jo gyvenimo pašaukimui. Subrendęs Dievo malonėje kaip maldos žmogus (plg. *Iš 17,8–13*), **Mozė** parodo stebėtiną atsakomybę, uždėtą pašaukimo, ir meldžiasi už izraelitus net tuomet, kai Dievas dėl neištikimybės grasina juos atstumti (plg. *Iš 32,7–14*). Kova su faraonu dėl teisės palikti Egiptą ir vadovavimas tautai dykumos klajonėse įstabiai siejosi su mistine didžiojo izraelitų vado patirtimi bei intymia vienove su Dievu: „Viešpats kalbėdavo su **Moze** veidas į veidą, kaip žmogus kalba su savo bičiuliu“ (*Iš 33,11*).

**Samuelis** Dievo tiesiogiai užkalbinamas jau vaikystėje (plg. *1 Sam 3,1–14*). Nors ir matydamas aplinkinių aplaidumą Dievo tarnyboje ir net nusi-kaltimus, jis išlieka uolus ir tvirtas Viešpaties sekėjas. Dievas jį brandina ir veda, šaukia būti teisėju ir dvasiniu autoritetu Izraelio tautai.

**Dovyda** Dievas pašaukia per savo tarpininką – pranašą **Samuelį**: „**Samuelis**, paėmęs ragą aliejaus, patepė jį brolių akivaizdoje“ (*1 Sam 16,13*). **Dovydo** asmuo – tai didelio pasitikėjimo Dievu pavyzdys. Jo garbingumas ir

<sup>3</sup> Plg. Joannes **Chrysostomus**, *In Genesis XLVII,1–2*.

kilnumas, nuoširdumas ir spontaniškumas žavi ir traukia. Jis nesulaiko džiaugsmo ir garbinimo jausmų šokdamas priešais Sandoros Skrynią (plg. 2 *Sam* 6,14–22), nuoširdžiai atgailauja nusidėjęs (plg. 2 *Sam* 12,1–23), nesiliauja mylėjęs tapusio maištininku savo sūnaus **Absalomo** (plg. 2 *Sam* 19,1–5). **Dovydo** psalmės atskleidžia plačiausią tikinčiojo širdies jausmų panoramą, išsakydamas sėkmes ir nesėkmes, kančias ir nuoskaudas, kovas ir laimėjimus; jos visada kupinos pasitikėjimo Dievo globa ir pagalba<sup>4</sup>.

**Elijas** – ugninga, įstabaus ryžto ir ypač gausiomis malonėmis paženklinta asmenybė (plg. *Sir* 48,1–11). Jo gailestingumas vargšams (plg. 1*Kar* 17,7–16; 1*Kar* 17,17–24), drąsa skelbti tiesą piktavaliui karaliaus akivaizdoje (plg. 1*Kar* 21,17–28), nesitaikstymas su to meto klaidomis (plg. 1*Kar* 18,16–40), žmogaus silpnumo (plg. 1*Kar* 19,1–8)<sup>5</sup> ir mistinių malonių patirtis (plg. 1*Kar* 19,9b–13) pristato jį mums kaip jautrų ir atidų visuomeninėms problemoms Dievo žmogų.

„Tišbietis **Elijas** – iškilus kunigas ir pranašas, nuošalios dykynės gyventojas, pilnas tikėjimo, didelio pasiaukojimo vyras, didžiadvasis priespaudos metu, nenuilstamai uolus, apdovanotas ypatingu kilniadvasiškumu, sunkumų užgrūdintas, ištvėringai atliekantis maldingus mąstymus, nepažeidžiamas mirties baimės“ (*Bažnyčios Mokytojas Šv. Izidorius Sevilitis*)<sup>6</sup>.

**Eliša** pranašo pašaukimą gauna ne tiesiogiai iš Dievo, o per **Eliją** (plg. 1*Kar* 19,19–20). Jis nedelsdamas priima kvietimą ir nuo pat pradžių pasižymi visišku atsidavimu pranašo tarnystei (plg. 1*Kar* 19,21). **Eliša** ryžtingai seka mokytoju ir trokšta paveldėti jo dvasios jėgą (plg. 2*Kar* 2,9).

**Izajui** Dievas atsiskleidžia per šiurpų regėjimą: „Vargas man, nes esu žuvęs! Aš – žmogus, kurio lūpos suteptos, gyvenu tautoje, kurios lūpos suteptos, o savo akimis regiu Karalių, Galybių Viešpatį“ (*Iz* 6,5). „Pranašas Dievo prisartintimą patyrė ne kaip švelnų neregimybės prisilietimą, o kaip realią, beveik iki skausmo juntamą, Kito artumą. Ši artuma kėlė mistinę baimę, tai buvo kažkas nepaprastai galingo, o drauge labai asmeniška, perskverbiantis kaip akylus žvilgsnis. Tai buvo tikras šalia esančio Dievo pajutimas...“<sup>7</sup> **Izajus** parengiamas būti pranašu Judo karalystei. Dievo įkvėptas jis ryžtingai kalba tautiečiams, kaltindamas doroviniu nuosmukiu ir ragindamas juos atsiversti. Jis pranašauja Mesijo, gimsiančio iš Mergelės, atėjimą. Šalies karaliui politiniuose sprendimuose siūlo labiau pasikliauti Dievo pa-

<sup>4</sup> Plg. J.H. **Wright**, *A Theology of Christian Prayer*, New York, 1987, p. 7–8.

<sup>5</sup> Plg. Gregor der **Grosse**, *Kraft in der Schwachheit*, Zürich, 1982, p. 29–30.

<sup>6</sup> A. **Ohlmeyer**, *Elias. Fürst der Propheten*, Freiburg–Basel–Wien, 1962, p. 216.

<sup>7</sup> Э.Светлов, *Вестники царства Божия*, Брюссель, 1986, p. 100.

galba, o ne Asirijos ar Egipto karine galia. Pranašas atskleidžia ir vidinę savo sielos būklę: „Ilgiuosi tavęs naktimis, net rytą mano dvasia dėl tavęs bu-di“ (Iz 26,9).

**Jeremijas**, Dievo šaukiamas būti pranašu, būgštauja (dėl jaunumo ir nepatirties) imtis tokio aukšto pašaukimo, tačiau galiausiai paklūsta Viešpaties balsui (plg. *Jer 1,4–10*). Jam skirta tiek išpėti tautiečius, tiek būti jų nesuprastam bei daug kentėti: „Vargas man, motina mano, kad mane pagim-dei,- žmogų, kuris kaltina ir teisia visą kraštą!“ (*Jer 15,10*). Laikydamasis Dievo žodžio tiesos, pranašas konfliktuoja su izraeliečiais, tačiau jis negali leisti į kompromisą, nes taip išduotų uždavinį, kuriam yra Dievo siūstas. **Jeremijas** pranašauja karčią tiesą apie ilgus Babilono tremties metus ir akina pozityviai išgyventi tremties laiką: „statykitės namus, įsikurkite. Veiskite sodus, valgykite jų vaisius. Veskite žmonas, gimdykite sūnus ir dukteris“ (*Jer 29,5–6*). Jis drąsiai pasipriešina netikrų pranašų skleidžiamoms iliuzijoms ir ragina turėti viltį Dieve bei visa širdimi ieškoti Viešpaties artumo: „Noriu jums suteikti sklidiną vilties ateitį. <...> Kai manęs ieškosite, mane rasite. Taip, jeigu visa širdimi manęs ieškosite, surasite mane čia pat su ju-mis“ (*Jer 29,11–14*)<sup>8</sup>.

**Ezekielis** – Dievo pašauktas stiprinti izraeliečių tikėjimą Babilonijos tremtyje. Būdamas kunigas, jis tautai diegia nepaprastos, žmogaus supratimą pranokstančios Dievo šlovės suvoktį, žadina Jeruzalės Šventyklos sakralumo pojūtį. **Ezekieliui** lemta patirti tautiečių nesupratimą, pašaipas, išgyventi tremties vargus. Pranašas pabrėžia asmeninę kiekvieno žmogaus atsakomybę už savo sprendimus ir viltingai byloja apie Naująją Sandorą. Jis užtikrina nesiliaujantį Viešpaties rūpinimąsi savąja tauta ir pranašauja apie Dievo įvykdysimą atsinaujinimą: *naują širdį* ir *naują dvasią* (plg. *Ez 34–39*).

**Danielius** – ištikimas Dievo tarnas, labiau už gyvybę branginantis Dievo malonę ir vienį su Juo (plg. *Dan 1,1–21; 3,1–97; 6,1–29*). Žvelgdami į šio Dievo tarno pašaukimo kelią, tarp daugelio jame atsiskleidusių nepaprastų malonės dovanų labiausiai turėtume atkreipti dėmesį į tvirtą ir uolų jo tikėjimą bei maldingumą.

**Hana** – pamaldžioji pranašo **Samuelio** motina. Patirdama nuolatines patyčias dėl nevaisingumo, ji visą savo skausmą išlieja Viešpaties akivaizdoje. Malda – bene vienintelė ir svarbiausia jos atgaiva bei stiprybė. Jos didžia-dvasiškas dar labiau atsiskleidžia, kai susilaukusi taip trokštamo sūnelio ryžtasi jį paaugoti Viešpaties tarnybai (plg. *1 Sam 1,1–28*).

<sup>8</sup> Plg. K.Gräve, *Ich will euch Zukunft geben. Gedanken zu den Texten aus dem Jeremiabuch*, Würzburg, 1983.

*Juditos ir Esteros* knygos kalba apie pašaukimus, kurie pareikalauja nepaprasto atsidavimo Dievui ir visiško pasitikėjimo juo. Trapios ir gležnos moterys, teturėdamos vienintelį stiprybės šaltinį – maldą ir pasitikėjimą Dievo pagalba, atlieka užduotis, pranokstančias jų jėgas, prigimtinę drąsą ir gebėjimus.

**„Prabilkit į širdį Jeruzalei“ (Iz 40,2).** Dievas visuomet šaukė žmones į sandorą, į draugystę. Jis netgi pirmas išipareigodavo. Tai aiškiai matyti sandorose su *Adomu, Nojumi, Abraomu*, sandoroje su Izraelio tauta.

Senajame Testamente Dievas labai dažnai kalba ne paskiram asmeniui, bet tautai: „Klausyk, Izraeli“ (*Ist 9,1*). Viešpats kreipiasi į izraeliečius tarsi į vieną asmenį, akindamas apsispręsti: „Šiandien padėjau prieš tave, [Izraeli], gyvenimą ir gerovę, mirtį ir pražūtį. Jei laikysies Viešpaties, savo Dievo, įsakymų, kuriuos šiandien duodu tau, mylėsi Viešpatį, savo Dievą, eisi jo keliais, laikysies jo įsakymų, įstatų ir įsakų, tada klestėsi ir tapsi gausus, o Viešpats, tavo Dievas, tave laimins <...>“ (*Ist 30,15*). Dievas nori būti priimtas ir išpažįstamas ne tik kaip pavienio asmens, bet kaip visos tautos Viešpats: „Aš esu Viešpats, tavo, [Izraeli], Dievas, kuris išvedžiau tave iš Egipto žemės, iš vergijos namų“ (*Iš 20,2*). Per pranašą *Izaiją* Dievas taria paguodos bei padrąsinimo žodžius Izraeliui: „O, Ziono tauta, tau, gyvenančiai Jeruzalėje, nebereikės daugiau verksti! Jis bus maloningas tau, kai pagalbos jo šauksies“ (*Iz 30,19*). Kitoje vietoje pranašas kalba taip, tarsi tauta turėtų vieną širdį: „Paguoskit manąją tautą, – sako jūsų Dievas, – guoskite ją! Prabilkit į širdį Jeruzalei <...>“ (*Iz 1-2*).

Kaip religinis tikėjimas nėra tik privatus, bet ir visuomeninis reikalas, taip ir Dievo duotas pašaukimas yra skirtas ne tik pavieniems asmenims, bet ir visuomenei. Žymus teologas Jacekas *Salij*, OP, kalbėdamas apie visuomeninę religijos pobūdį, palygina ją su santuoka. Tiek santuoka, būdama kad ir labai intymi sąjunga, bet atvirai egzistuojanti viešumoje, tiek religija, esanti dar intymesnė, taip pat turi reikštis viešai<sup>9</sup>. Ir santuoka, ir biblinis tikėjimas yra sandoros pagrindu atsiradusios kokybės. Ne veltui Senasis Testamentas taip dažnai Izraelio tautos ir Dievo sandorą palygina su santuokine sąjunga.

Todėl šiandieniam pasauliui reikia skelbti Gerąją naujieną ne tik apie asmens pašaukimą, bet gal dar labiau apie visuomenės (tautos) ir visos žmonijos pašaukimą. Dievas yra ne tik atskirų asmenų, maldos grupių ar

<sup>9</sup> Plg. J. *Salij*, Ar religija yra privatus reikalas? *Antroji religijos filosofijos ir bažnytinio meno studijų savaitė*, Vilnius, 1991, p. 37–40.



parapinių bendruomenių Viešpats; Jis trokšta, kad visos pasaulio tautos ir visuomenės suvoktų savo egzistenciją kaip Dievo dovaną bei savo atsakomybę ir siektų gyventi pagal Evangelijos vertybes.

**Išvados.** Šiandienėje esminius gyvenimo prasmės klausimus ignoruojančioje kultūroje, į kurią pasinerti skatinamas pirmiausia jaunimas, kyla pavojus iškreipti patį žmogaus, kaip Dievo paveikslą, įvaizdį. Mąstymai apie žmogų ir jo būties prasmę dažnai nebesiejami su Apreiškimu, todėl individai bei asmenų grupės vis labiau išgyvena vidinės tuštumos bei gyvenimo beprasmybės jausmą. Pašaukimų teologijos ir sielovados plėtojimas gali vaisingai prisidėti prie mūsų visuomenės, skendinčios religiniame indiferentizme, dvasinio gaivinimo, o drauge ir gerokai sutvirtinti sąmoningai tikinčiųjų religinę praktiką.

Senasis Testamentas pateikia daug medžiagos svarstant asmeninio pašaukimo problematiką. Biblijos tekstai vaizdžiai prabyla apie pašauktųjų išgyvenimus, abejones, būgštavimus, o drauge ir apie jų ryžtą, įveiktus sunkumus bei visa pranokstantį pasitikėjimą Dievu. Šventojo Rašto pašaukimų pasakojimai aktualūs kiekvienam ieškančiam savojo kelio ar tvirtai žengiančiam jau atrasto pašaukimo keliu. Jie liudija ir kviečia, įkvepia ir stiprina, padeda suvokti, jog Tasai, kuris suteikė gyvenimo dovaną, visuomet yra šalia mūsų, kad savo malone mus lydėtų, stiprintų bei ugdytų. Jis nuolat žadina žmogaus širdyje geriausias savybes, kad žmogus tobulai pažintų save ir būtų tuo, kuo jį Dievas pašaukė būti pagal savo paveikslą.

*Įteikta 2004 m. vasario mėn.*

## BERUFUNG DES EINZELNEN UND DES VOLKES IM ALTEN TESTAMENT IN DER AUSSICHT DER THEOLOGIE DER BERUFUNG

Romualdas [Dulskis](#)

### Zusammenfassung

Päpstliches Werk für geistliche Berufe in seinem Schlußdokument des Europäischen Kongresses über die Berufungen zum Priestertum und Ordensleben in Europa „Neue Berufungen für ein neues Europa“ (*In verbo tuo*) meint, „daß die Berufspastoral die Berufung der Pastoral ist: sie ist wohl deren erstes Ziel und ist wie

eine Herausforderung der Kirchen Europas. Die Berufung ist der Ernstfall der heutigen Pastoral“ (§ 26).

Unser Menschsein ist in seiner Gottebenbildlichkeit eine wunderbare Berufung. Diese Würde ist jedem Menschen geschenkt. Das Alte Testament bietet uns zahlreiche Berufungsgeschichten von verschiedenen Personen. Sie sind gerufen, mit ihrer ganzen Existenz dem Gott Antwort zu geben und den Weg der Hoffnung zu gehen. Es sind in der Regel auch abenteuerliche Geschichten. So ungestüm sich die Berufungen im Alten Testament zu ereignen scheinen, so selten sind die Lebensläufe derer einfach, die da berufen werden.

Die Bibel spricht auch von der Berufung des ganzen Volkes. Der Herr hat auch das ganze Israel berufen: „Ihr sollt mir ein Königreich von Priestern und ein heiliges Volk sein“ (Ex 19,6). Israels Berufung und Bestimmung, die so ausführlich und faszinierend berichtet das Alte Testament, ist bedeutungsvoll und hoch aktuell für alle Völker der Menschheit.

Eine wichtige Perspektive für die heutige Seelsorge ist die Einladung an alle Menschen, als Berufene zu leben. Die neue Evangelisierung muß das Verständnis des Lebens als einer 'Berufung' betonen, im Sinne eines grundlegenden Berufenseins; sie muß eine Kultur erneuern, die den verschiedenen Berufungen dienlich ist und zu einem wirklich qualitativen Sprung in der Seelsorge der Berufe führt.